VNIVERSITAT DE VALÈNCIA

Guia Docent
34719 Patologia dental, odontologia conservadora i endodòncia II

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'Assignatura

Codi	34719
Nom	Patologia dental, odontologia conservadora i endodòncia II
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	12.0
Curs acadèmic	2019 - 2020

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1206 - Grau d'Odontologia	Facultat de Medicina i Odontologia	4	Anual

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1206 - Grau d'Odontologia	20 - Patologia dental, odontologia conservadora i endodòncia	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
FAUS LLACER, VICENTE JOSE	131 - Estomatologia

RESUM

La matèria de Patologia Dental Odontologia Conservadora i Endodòncia, consta de dues parts ben diferenciades , una la terapèutica endodòncica, que consisteix en el tractament de conductes radiculars i una altra l'odontologia restauradora que consisteix a rehabilitar la dent lesionada per càries, traumatisme, desgastos etc. mitjançant tècniques adhesives de forma directa o de forma indirecta.

Terapèutica Endodòncica: Quart curs, primer semestre 6 crèdits ECTS/ 150 hores
Odontologia Conservadora Estètica: Quart curs, segon semestre. 6 crèdits ECTS/ 150 hores Caràcter Obligatòria

Actualment tot tractament de conductes (endodòncia) s'entén que ha d'anar relacionat amb una bona restauració dental final per obtenir un resultat final satisfactori.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

1206 - Grau de Odontologia :

1210 - Grau d'Odontologia 2012 :

R4-OBLIGACIÓ D'HAVER SUPERAT PRÈVIAMENT L'ASSIGNATURA

34718 - Patologia dental, odontologia conservadora i endodòncia I

34718 - Patologia dental, odontologia conservadora i endodòncia I

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

1206 - Grau d'Odontologia

- Obtenir i elaborar una història clínica que continga tota la informació rellevant.
- Saber realitzar un examen bucal complet, incloent-hi les oportunes proves radiogràfiques i d'exploració complementàries, així com l'obtenció de referències clíniques adequades.
- Tenir capacitat per elaborar un judici diagnòstic inicial i establir una estratègia diagnòstica raonada, sent competent en el reconeixement de les situacions que requerisquen una atenció odontològica urgent.
- Establir el diagnòstic, el pronòstic i la planificació terapèutica adequada en totes les àrees clíniques de l'odontologia, sent competent en el diagnòstic, el pronòstic i l'elaboració del pla de tractament odontològic del pacient que requerisca cures especials, inclosos els pacients mèdicament compromesos (com ara diabètics, hipertensos, immunodeprimits, anticoagulats, entre d'altres) i pacients amb discapacitat.
- Conèixer i aplicar el tractament bàsic de la patologia bucodental més habitual en pacients de totes les edats. Els procediments terapèutics s'hauran de basar en el concepte d'invasió mínima i en un enfocament global i integrat del tractament bucodental.
- Saber planificar i realitzar tractaments odontològics multidisciplinaris, seqüencials i integrats de complexitat limitada en pacients de totes les edats i condicions i dels pacients que requerisquen cures especials.
- Adquirir experiència clínica sota la supervisió adequada.
- Conèixer els procediments i les proves diagnòstiques clíniques i de laboratori, conèixer-ne la fiabilitat i la validesa diagnòstica i ser competent en la interpretació dels resultats.
- Identificar el motiu principal de consulta i la història de la malaltia actual. Realitzar una història clínica general del pacient i una fitxa clínica que represente fidelment els registres del pacient.

- Reconèixer la normalitat i la patologia bucal, així com l'avaluació de les dades semiològiques.
- Fer i interpretar radiografies i altres procediments basats en la imatge, rellevants en la pràctica odontològica.
- Realitzar tractament mèdic de les malalties comunes dels teixits tous bucals.
- Manejar, discriminar i seleccionar els materials i els instruments adequats en odontologia.
- Dissenyar, preparar les dents, prescriure, registrar, realitzar proves clíniques i col·locar i posar en servei restauracions indirectes: incrustacions, caretes o fronts laminats estètics i corones unitàries.
- Realitzar procediments estètics convencionals des d'una perspectiva multidisciplinària.
- Conèixer els biomaterials dentals: manipulació, propietats, indicacions, al·lèrgies, biocompatibilitat, toxicitat, eliminació de residus i impacte ambiental.
- Conèixer i usar l'equipament i la instrumentació bàsics per a la pràctica odontològica.
- Proporcionar un enfocament global de les cures orals i aplicar els principis de promoció de la salut i la prevenció de les malalties bucodentals.
- Realitzar tractaments bàsics de la patologia bucodental en pacients de totes les edats. Els procediments terapèutics s'hauran de basar en el concepte d'invasió mínima i en un enfocament global integrat del tractament bucodental.
- Determinar i identificar els requisits estètics del pacient i de les possibilitats de satisfer les seues inquietuds.
- Tractar traumatismes dentoalveolars en denticions temporal i permanent.
- Valorar i tractar el pacient amb càries altra patologia dentària i ser capaç d'utilitzar tots els materials encaminats a restaurar la forma, la funció i l'estètica del dent en pacients de totes les edats.
- Tractar operatòriament els processos destructius i les lesions traumàtiques dentoalveolars.
- Realitzar tractaments endodòncics i aplicar procediments per preservar la vitalitat pulpar.
- Pràctiques preprofessionals, en forma de rotatori clínic odontològic i amb una avaluació final de competències que permeta incorporar els valors professionals, competències de comunicació assistencial, raonament clínic, gestió clínica i judici crític. Hauran d'incloure treball clínic de l'estudiant en totes les edats i condicions d'una manera integrat i sota adequada supervisió.
- Treball de final de grau. Matèria transversal el treball de les quals es realitzarà associat a distintes matèries.
- Realitzar les radiografies necessàries en la pràctica odontològica, interpretar les imatges obtingudes i conèixer altres tècniques de diagnòstic per imatge que tinguen rellevància.
- Identificar i atendre qualsevol urgència odontològica.

RESULTATS DE L'APRENENTATGE

L'alumne que supere la matèria estarà capacitat per poder realitzar diagnòstic clínic del pacient identificant aquelles patologies de càries, fractures, abrasions, patologia pulpar, així com estarà capacitat per realitzar tractament clínics bàsics.
Així mateix serà capaç de transmetre informació al pacient perquè entengui els procediments que se li van a realitzar i del seu consentiment.

També coneixerà l'evolució de la recerca en endodòncia i odontologia restauradora, tenint accés a nous materials i tècniques.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. TERAPÈUTICA ENDODÒNCICA (Teoria)

3.A.1.- Introducció a la terapèutica endodòncica.
3.A.2.- Anatomia clínica endodòncica.
3.A.3.- Instrumental endodòncico manual
3.A.4.- Instrumental endodòncico rotatori
3.A.5.- Obertures endodònciques en dents anteriors.
3.A.6.- Obertures endodònciques en dents posteriors.
3.A.7.- Extirpació de la polpa. Desinfecció del sistema de conductes radiculars.
3.A.8.- Conductometria. Procediments.
3.A.9.- Preparació biomecànica dels conductes radiculars
3.A.10.- Tècnica i fases de la instrumentació en la preparació manual dels conductes radiculars.
3.A.11.- Instrumentació rotatòria dels conductes radiculars.
3.A.12.- Obturació dels conductes radiculars: condensació lateral
3.A.13.- Altres tècniques d'obturació dels conductes radiculars.
3.A.14.- Tractament endodòncic de la dent amb àpex immadur.
3.A.15.- Cirurgia endodòncica periapical.
3.A.16.- Cirurgia endodòncica radicular.
3.A.17.- Relacions Endo-periodontals.
3.A.18.- Maneig clínic del dolor pulpar pre, per- i postoperatori.
3.A.19.- Maneig clínic de la infecció en la terapèutica endodòncica.
3.A.20.- Causes del fracàs en el tractament endodòncic. Retractaments: instrumental, materials i tècniques.
3.A.21.- Evolució del tractament endodòncico. Pronòstic.
3.A.22.- Complicacions en el tractament endodòncico. Alternatives terapèutiques. Resorció radicular, perforacions, dificultats anatòmiques.
3.A.23.- Protecció del complex dentino-pulpar. Materials i procediments clínics. Factors condicionants. Indicacions. Protecció pulpar directa i indirecta.

2. TERAPÈUTICA ENDODÒNCICA (Pràctica)

B)Continguts pràctics (preclínics i clínics).

3.B.1.- Reconeixement de l'instrumental específic. Nomenclatura i ús clínic.
3.B.2.- Selecció i ús clínic dels materials d'obturació endodòncica.
3.B.3.- Ús dels procediments diagnòstics: clínics, radiogràfics i complementaris.
3.B.4.- Establiment d'un juí pronòstic i un pla de tractament de la patologia dentino-pulpar.
3.B.5.- Realització de tractaments endodóncicos en dents vaig uni- i multirradiculars.
3.B.6.- Realització de proteccions pulpars, directes i indirectes.

3. Odontologia Conservadora Estètica (Teoria)

4.A.1.- Estètica facial. Estètica del somriure. Patrons estètics actuals.
4.A.2.- Anàlisi del somriure. Proporcions dentals. Relacions interdentàries. Factors gingivals.
4.A.3.- El color dental. Components.
4.A.4.- Reconeixement de les necessitats estètiques.
4.A.5.- Tècniques de previsió de resultats.
4.A.6.- Composites opacs, translúcids i per a dents blanquejades. Opacificadors i tints.
4.A.7.- Tractament conservador de les dismorfies dentals.
4.A.8.- Caretes de composite per tècnica directa.
4.A.9.- Caretes de composite per tècnica indirecta.
4.A.10.- Caretes de ceràmica.
4.A.11.- Grans reconstruccions estètiques per tècnica directa.
4.A.12.- Establiment i reproducció del color dental.
4.A.13.- Agents blanquejadors. Mecanisme d'acció. Sistemes d'activació.
4.A.14.- Emblanquinament de dents vitals. Emblanquinament domiciliari i en la consulta.
4.A.15.- Emblanquinament de dents endodonciats. Preparació dental. Tècniques clíniques.
4.A.16.- Efectes secundaris dels emblanquinaments dentals i la seua prevenció.
4.A.17.- Fotografia aplicada a l'odontologia estètica. Maneig de la imatge.
4.A.18.- Odontologia conservadora estètica i ortodòncia.
4.A.19.- Espais biològics en odontologia conservadora estètica.
4.A.20.- Manteniment en odontologia conservadora estètica.
4.A.21.- El Làser en odontologia conservadora estètica.
4.A.22.- Aspectes legals en odontologia estètica conservadora.
4.A.23.- Odontologia conservadora estètica i tècniques quirúrgiques complementàries.

4. Odontologia Conservadora Estètica (Pràctica)

4.B.1.- Anàlisi estètica dento-facial.
4.B.2.- Aprenentatge de la presa de color dental.
4.B.3.- Realització d'encerats diagnòstics.
4.B.4.- Realització de restauracions dentals estètiques, tant en dents anteriors com en dents posteriors, per mitjà de tècniques directes.
4.B.5.- Realització de restauracions estètiques per tècnica indirecta, amb resines compostes i amb

ceràmica, tant en dents anteriors com en posteriors.
4.B.6.- Maneig clínic de productes blanquejadors.
4.B.7.- Procediments blanquejadors.
4.B.8.- Presa de registres fotogràfics intra i extraorals.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Pràctiques odontologia	64,00	100
Pràctiques en laboratori	60,00	100
Classes de teoria	52,00	100
Pràctiques en aula	4,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	5,00	0
Elaboració de treballs en grup	14,00	0
Elaboració de treballs individuals	5,00	0
Estudi i treball autònom	14,00	0
Lectures de material complementari	5,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00	0
Preparació de classes de teoria	50,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	5,00	0
Resolució de casos pràctics	9,00	0
Resolució de qüestionaris on-line	3,00	0
TOTAL	**300,00**	

METODOLOGIA DOCENT

Classes teòriques. Utilitzant mitjans digitals.

Pràctiques de laboratori sobre fantomes dentals.

Pràctiques clíniques sobre pacients.

Les classes teòriques tenen una durada de 50 minuts. S'hi fan servir diapositives i pissarra. Les classes pràctiques tindran una durada de:

- 3 hores les de laboratori: amb fantomes i dents extretes en mà. Els alumnes que superen aquesta fase preclínica continuaran amb una segona fase clínica sobre pacient;

- 3 hores les de pràctiques sobre pacients en què es realitzen HC, anestèsia locoregional, procediments de preparació i obturació de conductes, així com restauracions amb materials estètics.

A totes aquestes pràctiques és obligatòria l'assistència.

Els seminaris tenen una durada de 50 minuts. S'hi presenten casos clínics reals amb raigs X i imatges clíniques, perquè l'alumne aprenga diagnòstic i pla de tractament.

L'assistència als seminaris és obligatòria.

AVALUACIÓ

1. Avaluació de l'adquisició de competències de nivell cognoscitiu: prova d'elecció múltiple.
2. Avaluació de competències de nivell psicomotor i afectiu:
   A) valoració continuada en cada sessió de classes pràctiques presencials (laboratori i clínica).
   B) desenvolupament d'un treball monogràfic experimental o de recerca i de la seua exposició pública.

Es farà la mitjana de les avaluacions 1a i 2a, que constituiran en conjunt el 90% del resultat final. El 10% restant el representarà la valoració del treball realitzat (execució i presentació oral).

És requisit per accedir a l'avançament de convocatòria d'aquesta assignatura que l'estudiant haja cursat amb aprofitament la totalitat de les seues pràctiques.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Patología y Terapéutica Dental. García Barbero,J.
  Vías de la pulpa. Cohen & Hargreaves. 10ª ed. ViasVías
  Endodoncia. Canalda,C. Brau,E. 2ª ed.
  Restauraciones estéticas adhesivas Indirectas parciales en sectores posteriores. Re D., Cerutti A. Mangani F,Putignano.
  Odontología Estética Vol.I y II. Golstein,R. Ars Médica 2003

Complementàries

- Principios de integración estética. Rufenacht, C
  Endodontics. Vol. 1, 2, 3. Castellucci A.
  Restauraciones estéticas con resina compuestas en dientes posteriores. Chain,M., Baratieri,L
  Guidelines for Adhesive Dentistry. Mangani F., Putignano A, Cerutti R.
  Bases prácticas de la odontología estética. Crispín, B
- Clareamiento dental. Baratieri, L.
  Blanqueamiento dental. Feinman,R.
  Atlas clínico de odontología. Dep. Estomatología Univ. Valencia
  Odontología conservadora. Ketterl,W. Masson
  Los composites. Roth, F.

Restauraciones de porcelana adherida en dientes anteriores.
Método biomimético. Magne, P. Belser, U.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. Contenidos

Se mantienen todos los contenidos teóricos y sesiones clínicas inicialmente recogidos en el programa teórico de la asignatura. Se imparten a través del aula virtual (plataforma blackboard), manteniendo las fechas previstas inicialmente en el programa de la asignatura.

Las prácticas clínicas (con atención a pacientes) y de laboratorio quedan suspendidas desde el 12 de marzo 2020 hasta final de curso. Se han realizado 17 prácticas de las 23 programadas en el programa de prácticas de la asignatura, lo que supone el 76 % de la totalidad de las prácticas previstas, se reduce en un 24 % de los contenidos prácticos recogidos en la guía docente.

Se reducen por tanto los contenidos de toda la asignatura en un 10%.

2. Volumen de trabajo y planificación temporal de la docencia

1.Se mantiene la misma carga teórica prevista en la guía docente, con la misma duración en horas.

2.Carga teórica: Se mantienen las mismas fechas y horas con la misma duración.

3.Carga práctica: Se ha impartido el 76 % de la carga práctica. No se mantienen los horarios de las practicas clínicas y de laboratorio. Reducción del 24% de las actividades practicas y sustitución por trabajos de revisión bibliográfica individuales manteniendo el volumen de trabajo que marca la guía docente original.

3. Metodología docente

1.- Listado de herramientas docentes que sustituyen a la docencia presencial en las clases: Aula virtual (foro, plataforma blackboard, mail)

2.- Qué uso específico se da a cada una de ellas (para sustituir la lección magistral, para contestar las dudas, para sustituir un estudio de casos, para sustituir problemas y ejercicios.

Para sustituir la lección magistral teórica y sesiones clínicas: utilizaremos plataforma blackboard (aula virtual).

Para contestar dudas: a través del foro aula virtual, o del mail.

3.- Para presentación de trabajos del EUPTD 2020: A través de la plataforma Blackboard y del foro del aula virtual.

4.- Organización de tutorías: se mantienen de forma virtual, como estaba previsto al inicio de curso en la guía docente, a través de mail.

4. Evaluación

Se van modificar los diferentes sistemas de evaluación respecto a los de la guía docente, quedando de la siguiente manera:

1.Se evaluará con un 35 % de la nota final, los trabajos realizados para el :

a. Encuentro Universitario 2020 (PowerPoint, Keynote, etc.)

b. Los trabajos de revisión bibliográfica sustitutivos de los créditos prácticos.

c. Evaluación de la defensa de trabajo de investigación o de revisión bibliográfica durante el XXIX Encuentro de PTD

2. Se evaluará con un 35% de la nota final, las calificaciones obtenidas de las prácticas de laboratorio y practicas clínicas realizadas hasta el 12 de marzo.

3. Se evaluará con un 30 % de la nota final, la calificación obtenida del examen teórico tipo test que se realizará a través del aula virtual.

5. Bibliografía

Se mantiene la bibliografía prevista en el programa inicial de la asignatura.